

Сведения о научных достижениях обучающихся

Кафедра кыргызского и русского языков

Студенты направлений подготовки «Филологическое образование» (профили: кыргызский язык и литература, русский язык и литература) активно вовлечены в научно-исследовательскую деятельность. Обучающиеся групп **К-22, К-23, К-24, Р-22, АЧ-22, АЧ-21** регулярно принимают участие в ежегодных научно-практических конференциях, междуниверситетских конкурсах и форумах в рамках Самостоятельной работы студентов (СРС).

1. Результаты научно-исследовательской деятельности студентов (избранное):

№	ФИО обучающегося	Группа	Тема доклада / научной работы	Научный руководитель
1	Ырысбек кызы Саадат	Р-22	Особенности изучения синтаксиса на уроках русского языка	п.и.к. Касаболотова Г.А.
2	Алтымышова Т. Э.	Р-22	Методика преподавания литературы в школе: как заинтересовать учащихся чтению	к.п.н., доцент Таштанкулова Ж.Ж.
3	Аликова М.	Р-22	Творческий путь В. Г. Распутина и эволюция темы детства в его произведениях	к.п.н., доцент Арыпбекова Д.Д.
4	Кубан кызы Айдана	К-22	Б. Жакиевдин драматургиясындагы көркөм психологизм	Сатылган кызы Г.

Аналитическая справка:

Участие студентов в научной работе подтверждается наличием **дипломов, почетных грамот и сертификатов** за призовые места и активное участие в конференциях НГУ им. С. Нааматова и региональных образовательных площадках.

Ключевые показатели эффективности НИРС на кафедре:

- **Апробация результатов:** Основные положения студенческих работ были представлены на секционных заседаниях вузовских конференций.
- **Практическая значимость:** Темы работ Алтымышовой Т. и Ырысбек кызы С. имеют прикладной характер и ориентированы на совершенствование методики преподавания в средних общеобразовательных школах, что соответствует целям педагогической практики.
- **Преемственность:** Исследования Аликовой М. в области изучения прозы В.Г. Распутина демонстрируют глубокую филологическую подготовку и преемственность научных школ кафедры.

2. Информация об участии студентов кафедры в конкурсе СРС

В рамках реализации научно-исследовательской работы студентов (НИРС) кафедра приняла активное участие в междуниверситетском конкурсе СРС. От кафедры были выдвинуты три участника по различным научным направлениям (филология, литературоведение, творческое письмо), показавшие высокие результаты.

1. Участники и темы исследовательских работ:

- **Направление: Русская филология и мировая литература**
 - **Студент:** Алтымышова Тинатин (гр. Р-22)
 - **Тема:** «Сравнительный анализ образа Электры в трагедиях Эсхила («Хоэфоры»), Софокла («Электра») и Еврипида («Электра»)».
 - **Научный руководитель:** зав. кафедрой Арыпбекова Д. Дж.
 - **Результат:** III место. Исследование отмечено за глубокий аналитический подход к античному наследию.
- **Направление: Кыргызский язык и литература**
 - **Студент:** Нургазы кызы Сезим (гр. К-24)
 - **Тема:** «Т. Касымбековдун “Адам болгум келет” чыгармасындагы зат атоочтун лексико-семантикалык топтору».
 - **Научный руководитель:** Мукашова А. С.
 - **Результат:** I место. Работа признана лучшей за детальный лингвистический анализ классического произведения.
- **Направление: Литературное творчество**
 - **Студент:** Орособек уулу Ырысбек (гр. АЧ-22)

- **Тема:** «Азыркы мезгилдеги кыргыз поэзиясындагы жаш акын-драматургтардын өзгөчөлүктөрү (А. Рыскулов жана М. Самыйкожонун поэзиясынын негизинде)».
- **Научный руководитель:** Чыныбаева С.
- **Результат:** Сертификат за активное участие. Работа выделена экспертами за актуальность исследования современной кыргызской поэзии.

Итоги и достижения:

По результатам конкурса кафедра подтвердила высокий потенциал своих обучающихся:

1. **Диплом I степени** — Нургазы кызы Сезим.
2. **Диплом III степени** — Алтымышова Тинатин.
3. **Сертификат участника** — Орособек уулу Ырысбек.

Аналитическая заметка для аккредитационной комиссии:

Данные результаты свидетельствуют об эффективном функционировании системы научного руководства на кафедре. Разнообразие тем (от античной литературы до современной кыргызской поэзии и лексико-семантического анализа) подтверждает широту академических интересов студентов и их способность к интеграции теоретических знаний в самостоятельные научные изыскания.

3. Университетская Олимпиада по русскому языку среди студентов

19 декабря на базе Центра русского языка и культуры Нарынского государственного университета им. С. Нааматова состоялась предметная Олимпиада по русскому языку.

Организационная структура: В интеллектуальном состязании приняли участие 24 студента различных направлений подготовки. Олимпиада проводилась в два этапа, что позволило комплексно оценить уровень языковой и речевой компетенции участников:

1. **I тур (Письменный):** Проверка академической грамотности. Задания были направлены на выявление знаний в области орфографии, грамматики и стилистики современного русского языка.
2. **II тур (Творческий):** Конкурс выразительного чтения. Студенты демонстрировали навыки декламации поэтических текстов, проявляя артистизм, культуру речи и глубокое понимание художественного слова.

Итоги Олимпиады: Победители продемонстрировали высокий уровень владения языком и творческий подход к выполнению заданий. Призовые места распределились следующим образом:

- **I место** — Султанбекова Айпери (гр. А-25);
- **II место** — Таштанбекова Аяна (гр. ЛД-25);
- **III место** — Чолпонбекова Калия (гр. Э-25).

Проведение ежегодной Олимпиады по русскому языку является индикатором эффективности учебного процесса и работы кафедры по поддержке одаренных студентов. Тот факт, что призовые места заняли студенты разных специальностей (сельское хозяйство, лечебное дело, экология), подтверждает статус кафедры как межфакультетского центра, обеспечивающего качественную языковую подготовку во всем университете. Результаты Олимпиады свидетельствуют о сформированности у обучающихся как общеязыковых, так и профессионально-коммуникативных компетенций.

ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ

С. НААМАТОВ АТЫНДАГЫ НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

**«Студенттик демилге - 2026: Жаштар - илим жана коомдун өнүгүшүндө»
аттуу студенттик илимий-практикалык конференциянын**

ПРОГРАММАСЫ

15-апрель, 2026-жыл

Нарын шаары

Урматтуу _____ !

Сизди «Студенттик демилге — 2026: Жаштар илим жана коомдун өнүгүшүндө» аттуу студенттик илимий-практикалык конференцияга катышууга чакырабыз.

Конференция студенттердин илимий потенциалын өстүрүүгө, инновациялык идеяларды колдоого жана ар кыл тармактарда тажрыйба алмашууга багытталган. Иш-чаранын алкагында заманбап илимдин актуалдуу багыттары боюнча секциялык иштер, талкуулар жана илимий долбоорлордун бет ачарлары пландаштырылууда.

Сиздин катышууңуз билим алмашууга, илимий потенциалды өнүктүрүүгө жана жаңы кесиптик байланыштарды түзүүгө өбөлгө түзөт деп ишенебиз.

Уюштуруу комитети.

КОНФЕРЕНЦИЯНЫН РЕГЛАМЕНТИ

09:30 – 10:00 – Катышуучуларды каттоо

10:00 – 12:00 – Пленардык жыйын

Ачылыш: С. Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университеинин ректорунун м.а. **Кенжегүл Орозобековна Өмүрованын** куттуктоо сөзү.

Пленардык баяндамалар:

- **Алмазбеков Дастан** - Агро-22 -“Ат-Башы районунун климаттык шартында айыл чарба өсүмдүктөрүн которуштуруп айдоонун негиздери”.
- **Абдылдаева Назима**- “Влияние туризма на экономическое положение студентов Нарынского государственного университета в условиях региональной трансформации”.
- **Кадыракунова Азима** – “Экологические проблемы использования искусственного интеллекта”.

12:00 – 12:30 – Түшкү тыныгуу

12.30 – 15:00 – Секциялык иштер

15.00. – Жабылуу аземи

СЕКЦИЯ 1. ИННОВАЦИЯЛЫК ТЕХНОЛОГИЯЛАР ЖАНА САНАРИПТИК ТРАНСФОРМАЦИЯ

Аймактык инфраструктураны өнүктүрүүдө IT-чөйрөнүн колдонмо аспектилери.

Өтүлүүчү жери: 403-аудитория

Президиум: Макеев А.К. – п.и.к., доцент

Ажыбаев Д.М. – п.и.к., доцент

Модератор: Эстебесова Асел /Туризм-23

1. **Токтосунова Самара (ЭЭ-22)** — Кубаттуулугу 96 МВт болгон жылуулук электр борборунун (ЖЭБ) электрдик бөлүгүн долбоорлоодогу көйгөйлөр. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Бостонкулова Ж.С.)
2. **Оморова Бегимай Бейшенбековна (ЭС-22)** — Высокочастотные перенапряжения в комплектных распределительных устройствах с элегазовой изоляцией (Илимий жетекчи: ага окутуучу Казыбекова Б.А.)
3. **Жолдошбек кызы Медина (ЭЭ-22)** — Современные методы диагностики электроэнергетического оборудования на основе цифровых технологий (научный руководитель: старший преподаватель Казыбекова Б.А.)
4. **Каниметова Жасмин Акылбековна (ЛОГ-22)** — Жүк ташуу жолдорун оптималдаштыруу (GPS жана IT-технологиялардын негизинде). (Илимий жетекчи: ага окутуучу Батырбекова А.А.)
5. **Махабат уулу Ринат (ТТП-22)** — Нарын шаарындагы жөө жүргүнчүлөрдүн коопсуздугун камсыздоо боюнча сунуштар. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Чоробек кызы А.)
6. **Мамбетсеитов Нурэл (ТТП-22)** — Нарын шаарындагы жол кыймылынын уюштурулушун анализдөө жана жакшыртуу боюнча сунуштар. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Батырбекова А.А.)
7. **Нурланбек уулу Чыңгыз (ТТП-22)** — Бишкек шаарындагы жол кыймылын уюштуруу боюнча иш-чара иштеп чыгуу. (Илимий жетекчи: Молдалиев Э.Д.)
8. **Ыбырайымов Азирет (ТТП-22)** — Нарын шаардык эл ташуучу транспорттук маршруттун жүрүү абалын жакшыртуу. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Жапаров Н.Т.)
9. **Таалайбеков Айбек (ТТП-22)** — Жол кырсыктарынын себептерин талдоо жана алдын алуу чараларын иштеп чыгуу (Илимий жетекчи: ага окутуучу Батырбекова А.А.)
10. **Эсенгулов Э.У.**, — “Основы разработки онлайн-платформы для заказа дров и угля на зимний сезон” (Илимий жетекчилер: Бейшеналиева У.У., Бекежанов М.М.)
11. **Алмазбек кызы Нурпери (ИВТ-22)** “React JS программасынын негизинде “Маалыматтык технологиялар” кафедрасынын иш кагаздарын автоматташтыруунун интерактивдүү веб-порталын түзүү” (Илимий жетекчи: Бейшеналиева У.У)

СЕКЦИЯ 2. ЭКОЛОГИЯЛЫК КООПСУЗДУК ЖАНА ТАБИГЫЙ РЕСУРСТАРДЫН МОНИТОРИНГИ

Тоо экосистемаларын туруктуу өнүктүрүү стратегиялары.

Өтүлүүчү жери: 407-аудитория

Президиум: Жапаров Адилет – ага окутуучу
Жусупбек кызы Айзада – ага окутуучу

Модератор:

1. **Тентимишов Актан Адилетович ЭЭ-22 тайпасынын** — “Нарын облусундагы күн энергиясынын потенциалын талдоо жана аны колдонуунун натыйжалуулугун баалоо”. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Бостонкулова Ж.С.)
2. **Кадыракунова А., Жаныбекова А., Ишенова А. (Билимкана)** — “Экологические проблемы использования искусственного интеллекта” (Илимий жетекчи: Орозбеков А., Думанаева А.)
3. **Алмазбеков Дастан (Агро-22)** — “Ат-Башы районунда айыл чарба өсүмдүктөрүн которуштуруп айдоонун негиздери” (Илимий жетекчи: ага окутуучу Мамырбаев А.К.)
4. **Токтобекова С. А. (ТСП-22)** — “Нарын районунун фермердик чарбаларынын шартында картошканы сактоонун абалына баа берүү” (Илимий жетекчи: ага окутуучу Мамырбаев А.К.)
5. **Молодцова Э.С. (ТСП-22)** — Сүттү кайра иштетүүдө калдыксыз технологияларды колдонуу аркылуу сары суунун курамын жана касиеттерин изилдөө. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Айтиева З.А.)
6. **Жанышбекова Б.Ж. (ТСП-22)** — Нарын облусунун шартында заманбап ыкмаларды колдонуу менен сүт азыктарын өндүрүү жана кайра иштетүү технологиясы. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Айтиева З.А.)
7. **Байсейитова А.А., Бактыбек к. Э., Болотова К.М. (ТСП-22)** — Тамак-аш азыктарын (сүт жана эт азыктарын) өндүрүү жана кайра иштетүү технологиялары. (Илимий жетекчилер: ага окутуучу Айтиева З.А., ага окутуучу Акматов К.К.)
8. **Турар уулу Эльдар (ТСП-22)** — Жергиликтүү мөмө-жемиштерден шире (сок), сироп жана паста өндүрүү технологиясы (илимий жетекчи: ага окутуучу Олжобаева т.м.)
9. **Бактыбек к. Э. (ТСП-22)** — Нарын аймагында өндүрүлгөн этти иштетүүдө талаа пенникресинин уругун колдонуу (Илимий жетекчи: Айтиева З.А.)
10. **Белекова Асема Нурлановна-Фин-24, Арзыбекова Кыял Сталбековна- 2025-Б (АТЭК)** “Айыл чарба азыктарын калдыксыз кайра иштетүү технологиясы” (Илимий жетекчи Акматов Кубан Калдыбекович)

СЕКЦИЯ 3. БИЛИМ БЕРҮҮНҮН ЖАНА ТАРБИЯЛООНУН ЗАМАНБАП ПАРАДИГМАЛАРЫ

Психологиялык-педагогикалык ишмердүүлүктөгү инновациялык мамилелер.

Өтүлүүчү жери: 301-аудитория

Президиум: Асанкулова М. К. – п.и.к., доцент

Бугубаева В. Т. – п.и.к., доцент

Модератор: Алмазбек кызы Феруза - Туризм-23

1. **Мамбетова Айназик (ИВТ-24)** — “Студенттик мобилдүүлүк: стереотиптен чындыкка”. (Илимий жетекчи: доцент Кулманбетова С.М.)
2. **Казыбекова Ш., Асанакунова М., Молдокеева А., Мамышова Б. (Билимкана)** “Soft skills и будущее профессий” (Илимий жетекчи: Байзакова Н.)
3. **Жолдошбекова Нурай (А-22)** — “Нарын регионундагы орто мектептеги 6-7-класстын окуучуларынын сынчыл ой жүгүртүү жана аналитикалык жөндөмүн калыптандырууда мугалимдин ролу (англис тили сабагынын мисалында)”. (Илимий жетекчи: доцент Ж.Б.Эгимбаева)
4. **Сыргатаева Айдай (А-22)** — “The use of Discussions as a Method of developing Communicative Skills”. (Илимий жетекчи: доцент Ж.Б.Эгимбаева)
5. **Ырысбек кызы Саадат (Р-22)** “Особенности изучения синтаксиса на уроках русского языка”(Илимий жетекчи: п.и.к. Касаболотова Г.А.)
6. **Султекова Самира, Калмамбетова Жанетта, Сыртбай кызы Жанара (ЛД-25)** “Сравнительная оценка роста и развития учеников 3 класса средней школы №8 им. А. Буйлаш уулу” (Илимий жетекчи: Ибраева Н.И.)
7. **Бейшекеева А.К.(Р-22)** “Концепт «Ночь» в произведениях Н.В.Гоголя” (Научный руководитель: Жунушбаева Б.М.)
8. **Алтымышова Т.Э. (Р-22)** “Методика преподавания литературы в школе: как заинтересовать учащихся чтению” (Научный руководитель: к.п.н., доцент Таштанкулова Ж.Ж.)

**СЕКЦИЯ 4. АЙМАКТЫ ӨНҮКТҮРҮҮНҮН ЭКОНОМИКАЛЫК
МЕХАНИЗМДЕРИ**

Жаштар ишкердиги, туризм жана башкаруу.

Өтүлүүчү жери: 401-аудитория

Президиум: Супатаева Гүлзат – э.и.к., доценттин м.а.

Койчуманова Индира – ага окутуучу

Модератор: Нурбек кызы Мээрим/ Туризм-23

1. **Бектемирова Айгерим (Бух-22)** — Компьютеризация ведения бухгалтерского учета: проблемы и преимущества (Илимий жетекчи: к.э.н., доцент Бекирова Д.О.)
2. **Рахатбек кызы Салтанат (Бух-22)** — Автоматизация бухгалтерского учета в бюджетных организациях региона: текущее состояние и перспективы (Илимий жетекчи: к.э.н., доцент Бекирова Д.О.)

3. **Конокбаев Нуржигит (Бух-22)** –“Эмгек акы боюнча эсептешүүлөрдүн бухгалтердик эсеби жана аны өркүндөтүү”. (Илимий жетекчи: к.э.н., доцент Нуралиева Н.М.)
4. **Рысбек кызы Гулхан (Бух-22)** — “Бухгалтерская отчетность в условиях инфляции и ее анализ” (Илимий жетекчи: к.э.н., доцент Нуралиева Н.М.)
5. **Дуйшенбиева Гулукан (Бух-22)** “Кыргыз Республикасынын ченемдик документтерине ылайык бухгалтердик эсепти уюштуруу принциптери». (Илимий жетекчи: доцент Нуралиева Н.М.)
6. **Абдылдаева Н., Оболбек кызы Ж., Мелисбеков Т.** — “Влияние туризма на экономическое положение студентов Нарынского государственного университета в условиях региональной трансформации” (Илимий жетекчи: Ырыскелдиева А.К.)
7. **Талантбек уулу Ислам, Манас кызы Гульназ-** “Трансформация потребительского поведения и финтех-привычек молодежи в эпоху цифровой экономики” (Илимий жетекчи: к.э.н., доцент Сарбагышова А.Э)
8. **Мусаева Ж. – (АТЭК)** – “Как привлечь туристов и развивать регион: на примере Ак-Талинского района Нарынской области”. (Научный руководитель ст. преподаватель Айдарова Б.А.)

СЕКЦИЯ 5. ГУМАНИТАРДЫК ИЗИЛДӨӨЛӨР ЖАНА МАДАНИЙ МУРАСТАРДЫ САКТОО

Тарыхый-филологиялык талдоо жана заманбап социомаданий процесстер.

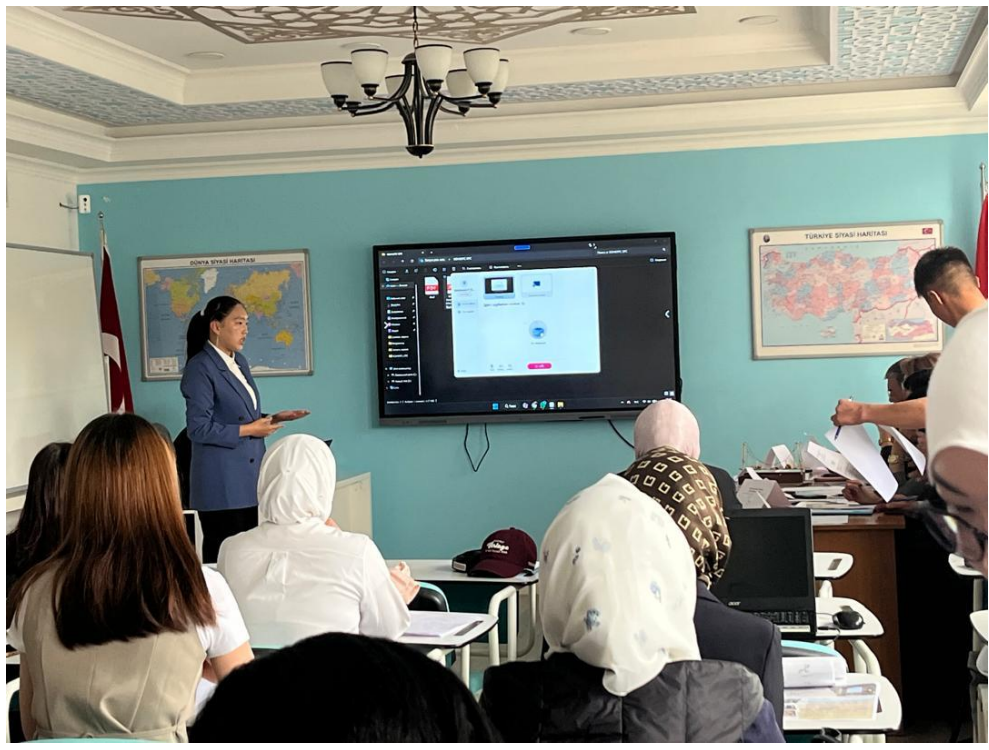
Өтүлүүчү жери:

Президиум: Эсеналиева Гүлжамал Өмүракуновна – т.и.к., доцент

Мукашова Асель Султановна – ага окутуучу

Модератор: Максатбек кызы Айжаркын Тз-23

1. **Жолдошбекова Сымбат (ЛОГ-22)** — “Транспорттук ишканаларда экологиялык стандарттарды киргизүүнүн логистикалык өзгөчөлүктөрү”. (Илимий жетекчи: ага окутуучу Батырбекова А.А.)
2. **Mustafa Kalygulov (Билимкана)** — “Use of artificial intelligence in predicting and preventing diseases” *Bilimkana – Naryn School*
(Aibek Orozbekov, Aigerim Dumanaeva, Supervisor)
3. **Суйундукова Ж., Мамбеткалыева Ж., Садырова А. (Билимкана)** — “Сохранение культурного наследия в эпоху глобализации” (Научный руководитель: Жунусова К.)
4. **Аликова М.** — “Творческий путь В. Г. Распутина и эволюция темы детства в его произведениях” (научный руководитель: к.п.н., доцент Арыпбекова Д.Д.)
5. **Арзыбекова К.С. (АТЭК)** — Санарип технологиялардын негизинде тарыхый-филологиялык мурасты сактоонун заманбап ыкмалары (Илимий жетекчи: окутуучу Мамбеталиева Г. Ж.)
6. **Кубан кызы Айдана, (К-22)** “Жакиевдин драматургиясындагы көркөм психологизм”, (Илимий жетекчи: Сатылган кызы Г.)

С. НААМАТОВ АТЫНДАГЫ
НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

ЫРААЗЫЧЫЛЫК КАТ

Урматтуу Закатия Мадиговна !
«Студенттик демилге – 2026: жаштар илим жана коомдун
өнүгүүсүндө» аттуу студенттик илимий-практикалык
конференциясына студенттерди даярдоодогу салымыңыз
жана илимий жетекчилик кылганыңыз үчүн терең
ыраазычылык билдиребиз.

Ректордун м.а.

К. О. Өмүрова

Нарын ш., 2026-ж.

С. НААМАТОВ АТЫНДАГЫ
НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

ЫРААЗЫЧЫЛЫК КАТ

Урматтуу Тулнар Сатылгановна !
«Студенттик демилге – 2026: жаштар илим жана коомдун
өнүгүүсүндө» аттуу студенттик илимий-практикалык
конференциясына студенттерди даярдоодогу салымыңыз
жана илимий жетекчилик кылганыңыз үчүн терең
ыраазычылык билдиребиз.

Ректордун м.а.

К. О. Өмүрова

Нарын ш., 2026-ж.

С. НААМАТОВ АТЫНДАГЫ
НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

ЫРААЗЫЧЫЛЫК КАТ

Урматтуу Гүлзага Асқовна !
«Студенттик демилге – 2026: жаштар илим жана коомдун
өнүгүүсүндө» аттуу студенттик илимий-практикалык
конференциясына студенттерди даярдоодогу салымыңыз
жана илимий жетекчилик кылганыңыз үчүн терең
ыраазычылык билдиребиз.

Ректордун м.а.

К. О. Өмүрова

Нарын ш., 2026-ж.